

Ang Banagbanag

Ang Mantalaan sa Presensya ni Kristo



Ang Banagbanag

Oktubre 2025

Table of Contents

FEATURE NGA ARTIKULO	2
ANG KASEGUROHAN SA PAGKABANHAW	2
INTERNASYONAL NGA MGA PAGTUON SA BIBLIYA	20
ANG PROPETA SA DIOS NANGHULGA.....	20
DAUTAN SA YUTA.....	24
USA KA BAG-ONG PAKIGSAAD NGA GISAAD	27
GITAGNA SA PAGBAWI	31
KRISTOHANONG KINABUHI UG DOKTRINA	35
GIDEON, JEPTE, UG SAMSON	35

Sunda ang Imong Bibliya!

Ang Kasegurohan sa Pagkabanhaw

“Apan gitabangan ako sa Dios hangtod karon, busa nagbarog ako dinhi ug nagpamatuod sa gagmay ug dagkong mga tawo. Wala akoy gisulti nga labaw sa giingon sa mga propeta ug ni Moises nga mahitabo—nga ang Mesiya magantos ug, isip ang unang mabanhaw gikan sa mga patay, magdala sa mensahe sa kahayag ngadto sa iyang kaugalingong katawhan ug sa mga Hentil.”

Binuhatan 26:22, 23

Ang kasigurohan sa pagkabanhaw maoy usa sa mga prominenteng tema sa Bibliya, ug sa ingon kinahanglan nga mahitabo, kon dili ang mga saad sa Diyos mahimong walay epekto. Bisan pa, kinahanglan una nga hingpit nga mahibal-an ang kinaiya sa kamatayon aron masabtan sa usa kung ngano nga kinahanglan adunay pagkabanhaw sa mga patay. Ang Bibliya nagsulti kanato nga ang kamatayon maoy usa ka kahimtang sa pagkalimot—pagkawalay-paglungtad. (Ecclesiastes 9:5, 6, 10).

Sa dihang ang hingpit nga tawo nga si Adan nakasala, siya nakaagom sa silot sa sala, nga mao ang kamatayon. (Genesis 2:17; Roma 5:12; 6:23). Ang kahintang sa kamatayon gihubit sa Diyos niining paagiha: “Sa singot sa imong nawong magakaon ka ug tinapay, hangtud nga mobalik ka sa yuta; kay gikan niini gikuha ka: kay abog ka, ug sa abug ikaw mobalik.” (Genesis 3:19). Walay paghisgot bahin sa sunod nga kinabuhi o sa usa ka “kalag” nga dili mamatay.

Si Adan gitakda nga mawala sa kinabuhi hangtod sa kahangturan gawas sa gugma ug kaluoy sa Diyos nga gipahayag sa kinabuhi, kamatayon, ug pagkabanhaw ni Jesus. Ang Iyang pagkabanhaw maoy usa ka garantiya nga ang plano sa Dios sa usa ka pagkabanhaw alang sa tanan mahimong tinuod. Si Apostol Pablo sa iyang wali sa Mars’ Hill miingon nga ang Dios “nagtakda og usa ka adlaw, diin siya mohukom sa kalibutan diha sa pagkamatarung pinaagi niana nga tawo kinsa iyang gi-orden; diin siya mihatag og kasiguroan ngadto sa tanan nga mga tawo, nga siya mibanhaw kaniya gikan sa mga patay.” Binuhatan 17:31

Ang Pagkabanhaw ni Jesus Gikinahanglan

Hinungdanon kaayo sa plano sa Dios nga si Jesus mamatay ingon nga lukat alang kang Adan, apan kinahanglan usab nga siya mabanhaw gikan sa kahimtang sa kamatayon. Ang usa ka patay nga Kristo, o Mesiyas, dili makahimo sa pagtuman sa kahibulongang mga saad sa Pulong sa Diyos, sama sa anaa sa Isaias 9:6, 7 : “Kay alang kanato ang usa ka bata natawo, alang kanato ang usa ka anak nga lalaki gihatag: ug ang kagamhanan igatungtong sa iyang abaga: ug ang iyang ngalan pagatawgon nga Kahibulongan, Magtatambag, Ang Makagagahum nga Diyos, Ang walay kataposang Amahan, ang Prinsipe sa Pakigdait ug ang kalinaw walay kataposan.” Ang mga disipulo naglaum nga kini nga saad matuman sa panahon sa yutan-ong ministeryo sa atong Ginoo, ug mao nga sila nawad-an sa kadasig ug nawad-an sa paglaum sa dihang si Jesus namatay sa krus. Wala sila makasabut nga kini kabahin sa plano sa Langitnong Amahan.

Sa unang adlaw sa semana, ikatulo ka adlaw human gilansang si Jesus sa krus, nagpakita siya sa duha sa iyang naluya nga mga tinun-an nga nagpaingon sa Emmaus. (Lucas 24:1, 21). Naghunahuna sila nga siya usa ka estranghero. Samtang sila nag-

istoryahanay, malumo niyang gibadlong sila tungod sa wala pag-ila niining hinungdanong bahin sa kahikayan sa Ginoo, nga nag-ingon: “Oh mga buangbuang, ug mahinay sa kasingkasing sa pagtuo sa tanan nga gisulti sa mga propeta: Dili ba si Kristo mag-antos niining mga butanga, ug mosulod ngadto sa iyang himaya? (Lucas 24:25-27). Sa misunod nga kap-atan ka adlaw ang mga tinun-an midawat ug mituo sa kamatuoran nga si Jesus nabanhaw gikan sa mga patay, apan human lamang sa Pentecostes sa dihang ang Balaang Espiritu mikunsad kanila nga sila hingpit nga nakasabut sa kamahinungdanon sa pagkabanhaw diha sa plano sa Dios sa pagpasig-uli. Gipakita kini sa sermon ni Pedro nga narekord sa Mga Buhat 2:14-36.

Ang pulong nga pagkabanhaw dili makita sa Daang Tugon, apan ang doktrina gitudlo sa daghang yano nga mga pahayag sa Kasulatan. Sa Job 14:13-15 atong mabasa: “O nga imo unta akong tagoan sa lubnganan, nga imo unta akong tagoan, hangtud nga ang imong kaligutgut mawala, nga ikaw magatudlo kanako ug usa ka tinudlong panahon, ug mahinumdom kanako! ... Ikaw motawag, ug ako motubag kanimo: ikaw adunay tinguha sa buhat sa imong mga kamot.” Si Propeta Isaias misulat: “Ang imong mga patay mangabuhi, uban sa akong patay nga lawas sila mobangon. Pagmata ug pag-awit,

ikaw nga nagpuyo sa abog: kay ang imong yamog sama sa yamog sa mga utanon, ug ang yuta isalibay ang mga patay.” (Isaias 26:19). Si Propeta Oseas misulat: “Tubuson ko sila gikan sa gahum sa lubnganan; tubson ko sila gikan sa kamatayon: O kamatayon, ako mao ang imong mga hampak; Oh lubnganan, ako mao ang imong kalaglagan.” Oseas 13:14

Saad kang Abraham

Ang bug-os nga kasegurohan sa usa ka pagkabanhaw giilustrar alang kanato sa usa ka hitabo nga nagkinahanglan ug pagkabanhaw aron ang usa ka saad sa Diyos mahimong makahuluganon. Naghisgot kita bahin sa saad sa Diyos kang Abraham nga narekord sa Genesis 22:15-18. Mahinumdoman nga ang Diyos nagsaad kang Abraham ug anak nga lalaki nga matawo kang Sara. (Genesis 17:19). Si Abraham naghulat ug daghang mga tuig alang niini nga saad nga matuman, kay pinaagi niini nga binhi nga ang tanan nga uban nga mga saad nga gihimo sa Dios kaniya matuman. Apan ang asoy nagtug-an kanato nga sa batan-on pa si Isaac ang Diyos mihangyo kang Abraham sa paghalad sa iyang anak ingong halad-nga-sinunog. (Genesis 22:1, 2). Ang pagtuo ni

Abraham sa mga saad sa Diyos mao nga mituo siya nga banhawon sa Diyos si Isaac gikan sa mga patay, kon gikinahanglan, aron matuman kini.

Kini nga pagsalig gipasundayag diha sa mga pulong ni Abraham ngadto niadtong nahibilin sa tilan sa bukid sa dihang iyang gisugo ang mga batan-ong lalaki, “Pabilin dinhi uban sa asno ug ako ug ang bata moadto didto ug mosimba, ug mobalik kanimo.” (bersikulo 5). Ang Apostol nga si Pablo sa Hebreohanon 11:17-19 nagpamatuod niini nga hunahuna: “Tungod sa pagtoo si Abraham, sa diha nga siya gisulayan, naghalad kang Isaac: ug siya nga nakadawat sa mga saad mihalad sa iyang bugtong nga anak, nga mahitungod kaniya ginaingon, Nga diha kang Isaac pagatawgon ang imong kaliwat: Sa pag-isip nga ang Dios makahimo sa pagbanhaw kaniya, bisan gikan sa mga patay; Atong namatikdan nga niini nga hulagway ang Dios girepresentahan diha kang Abraham ug si Jesus girepresentahan diha kang Isaac. Ang tanan nga mga saad sa Dios sa kalibutan nasentro diha kang Jesus. Kinahanglang mabuhi si Jesus aron tumanon niya kini nga mga saad, pinaagi sa pagbanhaw kaniya gikan sa mga patay.

Ang mga Saduseo wala motuo sa pagkabanhaw. Nangingkamot sila sa paglit-ag kang Jesus pinaagi sa

pag-imbento ug usa ka binuang nga situwasyon nga naghimo sa usa ka babaye nga asawa sa pito ka namatayng bana. Ang pangutana sa atong Ginoo mao, sa gingharian kang kinsa man siya nga asawa? Si Jesus mitubag, "Nasayup kamo, kay wala kamo mahibalo sa mga kasulatan, bisan sa gahum sa Dios. Kay sa pagkabanhaw dili na sila makapangasawa, bisan makapamana, kondili ingon sila sa mga manolonda sa Dios sa langit." (Mateo 22:23-30). Si Jesus yanong nagpunting nga sa gingharian walay kaminyoon, ug busa ang kahimtang nga giimbento sa mga Saduseo walay kahulogan. Bisana pa niana, si Jesus nakakita ug kahigayonan sa nagpunting sa sayop sa doktrina sa mga Saduceo sa dihang siya miingon, "Apan mahitungod sa pagkabanhaw sa mga patay, wala ba ninyo mabasa ang gisulti kaninyo sa Dios, nga nag-ingon, Ako mao ang Dios ni Abraham, ug ang Dios ni Isaac, ug ang Dios ni Jacob? Ang Dios dili mao ang Dios sa mga patay, kondili sa mga buhi." bersikulo 31,32; Exodo 3:6

Nahibaluan sang mga Saduceo nga ang mga patriarka patay na sa sulod sang mga siglo, kag narealisar man nila nga nahibaluan ini ni Jesus. Napugos sila sa pag-ila nga, kon ang Diyos tinuod ug kasaligan, si Abraham, Isaac, ug Jacob

kinahanglang banhawon aron sila makatagamtam pag-usab niining gisaad nga relasyon uban sa Diyos.

Usa ka Propeta Sama ni Moises

Sa Deuteronomio 18:18,19 gisubli ni Moises ang mga pulong sa Dios ngadto kaniya mahitungod sa gingharian nga molihok ubos sa usa ka bag-ong tigpataliwala ug usa ka bag-ong pakigsaad nga kahikayan. “Ako mopatindog kanila ug usa ka Propeta gikan sa ilang mga kaigsoonan, sama kanimo, ug akong ibutang ang akong mga pulong sa iyang baba; ug siya mosulti kanila sa tanan nga akong isugo kaniya.

Si Apostol Pedro sa Mga Buhat 3:21-26 migamit niini nga panagna ni Moises ngadto sa gingharian, nga nagtawag niini nga “mga panahon sa pagpahiuli sa tanan nga mga butang,” ug nag-ingon nga kining talagsaong panahon gisulti sa Dios pinaagi sa baba sa tanan niyang balaan nga mga propeta sukad sa pagsugod sa kalibutan. Dayon iyang gipahinumdoman ang iyang mamiminaw sa orihinal nga tagna nga gisulti ni Moises. Kining talagsaon nga sermon ni Pedro gihatag sa usa sa mga portiko sa Templo. Lakip sa mga nanambong mao ang kapitan sa Templo ug ang mga Saduseo. Sa dihang gitapos ni Pedro ang iyang sermon uban niini nga pahayag,

“Kaninyo una ang Diyos, nga nagbanhaw sa iyang Anak nga si Jesus, nagpadala kaniya aron sa pagpanalangin kaninyo, sa pagpatalikod sa matag usa kaninyo gikan sa iyang pagkadaotan,” ang kapitan ug ang mga Saduseo nasuko. Sila nasuko tungod kay si Pedro nangangkon nga si Jesus gibanhaw gikan sa mga patay, ug nga pinaagi kaniya ang tanan nga anaa sa ilang mga lubnganan pagabanhawon aron makabenepisyo gikan sa “mga panahon sa pagpasig-uli.” Ang asoy nagpadayon: “Ug samtang sila nagsulti ngadto sa katawhan, ang mga saserdote, ug ang kapitan sa templo, ug ang mga Saduseo miduol kanila, Nga nasubo nga sila nagtudlo sa katawhan, ug nagwali pinaagi kang Jesus sa pagkabanhaw gikan sa mga patay.” Binuhatan 4:1, 2

Matagnaon nga mga Bahin sa Kasabotan sa Balaod

Gisultihan kita diha sa Kasulatan nga daghang bahin sa Kasabotan sa Balaod nga gihatag sa nasod sa Israel naghulagway sa umaabot nga mga panghitabo. (1 Corinto 10:11; Hebreohanon 10:1). Atong makita nga kini ilabinang tinuod sa ikakawhaag-tulo nga kapitulo sa Levitico, nga maoy bahin sa Balaod. Niini nga kapitulo ang Ginoo

mihatag kang Moises og mga instruksyon mahitungod sa mga fiesta nga pagasaulogon sa nasud. Sa ikanapulo ug upat sa unang bulan ilang ihawon ang paskuwa nga karnero, ug sa ikanapulo ug lima, sila magsaulog sa Pista sa Tinapay nga Walay Lebadura, nga molungtad ug pito ka adlaw. (Exodo 12:6; Levitico 23:5, 6). Ang mga Israelinhon mibiya sa Ehipto “sa ikanapulo ug lima ka adlaw sa unang bulan; sa pagkaugma human sa Paskuwa.” (Numeros 33:3). Pag-abot nila sa ilang yuta ug nakaani na silag lugas, gisugo sa Ginoo si Moises nga magbuhat sila ug dugang nga seremonyas. Atong mabasa: “Inig-abut ninyo sa yuta nga akong ihatag kaninyo, ug magaani kamo sa alanihon niini, nan magdala kamo ug usa ka binangan sa unang mga bunga sa inyong ani ngadto sa sacerdote: Ug iyang itabyog ang binangan sa atubangan ni Jehova, aron pagadawaton alang kaninyo: sa pagkaugma human sa igpapahulay itabyog kini sa sacerdote.” (Levitico 23:10, 11). Ang “igpapahulay” nga gihisgotan dinhi mao ang balaang panagkatigom nga nagtimaan sa unang adlaw sa pista sa mga tinapay nga walay lebadura.

Isip bahin sa ritwal, ang pari mogawas sa kaumahan, mopili sa mga lugas nga hinog na, magtigom ug usa ka bugkos ug ihigot kini ngadto sa binangan. Mobalik siya ug itabyog sa halaran ang binangan atubangan

sa Ginoo ingong halad sa unang mga bunga sa ani. Kini nga buhat nagtimaan sa pagsugod sa pag-ani sa lugas, nga molungtad sa kalim-an ka adlaw. bersikulo 15,16

Kini nga bahin sa pista katingad-an nga matagnaon sa kaso ni Jesus. Katungdanan ni Jesus nga tipigan sa hingpit ang mga detalye sa Balaod. Ang ikanapulog-upat sa Nisan nagsugod sa pagsalop sa adlaw, ug human sa tungang gabii si Jesus gidakop sa Tanaman sa Getsemani ug gitugyan ngadto kang Caifas ug dayon ngadto sa mga Romano. (Mateo 26:47-75; 27:1-26). Ang asoy sa Marcos nag-ingon nga siya gilansang sa ikatulong takna, mga alas 9:00 sa buntag, sa ikanapulog-upat pa sa Nisan. Si Jesus didto sa krus hangtod sa ikasiyam nga takna, nga mga alas 3:00 sa hapon, ug siya namatay. (Marcos 15:25-37). Busa, namatay si Jesus sa samang adlaw, ang ika-14 sa Nisan sumala sa pag-ihap sa mga Hudiyo, nga ang mga karnero sa Paskuwa sa Israel gipatay. Gipamatud-an ni Pablo kini nga koneksyon, nga nag-ingon, "Si Kristo, ang atong Kordero sa Paskuwa, gihalad alang kanato." 1 Corinto 5:7

Ang lawas ni Jesus gibutang sa usa ka lubnganan sa wala pa ang pagsalop sa adlaw sa ikanapulog-upat sa Nisan. (Lucas 23:53-55). Ang lawas naghigda sa

lubnganan sa tibuok sunod nga adlaw, gikan sa pagsalop sa adlaw hangtod sa pagsalop sa adlaw, nga mao ang Igpapahulay, o ikanapulog lima sa Nisan. (bersikulo 56). Unya sayo kaayo sa buntag—ang unang adlaw sa semana, o ikanapulog-unom sa Nisan—ang mga babaye miadto sa lubnganan ug nakakaplag nga si Jesus nabanhaw gikan sa mga patay. (Lucas 24:1-6; Marcos 16:1-6). Busa si Jesus nahimong “unang mga bunga” sa espirituwal nga pag-ani ug ang “unang mga bunga niadtong nangatulog” sa kamatayon—nga mao, ang unang mga bunga sa pagkabanhaw. (1 Corinto 15:20). Mahimong hunahunaon nato ang Hudiyong pari nga nagtuman sa rito sa pagwarawara sa binangan atubangan sa Ginoo sayo sa buntag nianang ikanapulog-unom ka adlaw sa Nisan, sa samang higayon gituman ni Jesus ang Balaod pinaagi sa pagbanhaw gikan sa mga patay.

Detalyadong Pagpamatuod ni Pablo

Sa panahon ni Apostol Pablo, sama sa atoa, adunay pagduhaduha mahitungod sa pagkabanhaw sa mga patay. Aron matubag kini iyang gisulat ang ikanapulo ug lima nga kapitulo sa 1 Mga Taga-Corinto aron ipakita nga ang gisaad nga pagkabanhaw usa ka mahinungdanon ug importante nga bahin sa plano sa Dios sa kaluwasan. Sa pangbukas nga mga

bersikulo sa kapitulo si Pablo nagpahinumdom sa simbahan sa Corinto nga ang mensahe nga iyang gipahayag kanila mao ang Ebanghelyo [Grego: usa ka maayong mensahe], ug ang una ug labing importante nga bahin sa maong mensahe mao ang kamatayon ug pagkabanhaw ni Jesus. “Kay gitugyan ko kaninyo una sa tanan ang akong nadawat usab, giunsa nga si Kristo namatay alang sa atong mga sala sumala sa mga kasulatan; Ug nga siya gilubong, ug nga siya nabanhaw sa ikatulo ka adlaw sumala sa mga kasulatan.” 1 Corinto 15:3, 4

Dayon gipresentar sa apostol ang pagkabanhaw ni Jesus ingong usa ka kamatuoran tungod kay siya nakita sa mga apostoles ug dayon sa kapin sa lima ka gatos ka igsoon, ang kadaghanan kanila buhi pa sa panahon sa pagsulat ni Pablo. Katapusan sa tanan, ang nabanhaw nga Ginoo nakita mismo ni Pablo sa dalan paingon sa Damasco. (bersikulo 5-8). Sa bersikulo 12-19 si Pablo nagpakita nga ang tibuok doktrina sa pagkabanhaw nagdepende sa pagkabanhaw ni Jesus, ug tungod kay siya nabanhaw ang tanan nga anaa sa ilang mga lubnganan pagabanhawon usab gikan sa mga patay. Kon wala pa mabanhaw si Jesus, nan ang tanan—bisan ang iyang mga tinun-an ug mga sumusunod—naa gihapon sa ilang mga sala. Kay bisan tuod si

Jesus namatay aron sa pagkuha sa dapit ni Adan sa kamatayon, gikinahanglan nga siya mabuhi pag-usab aron siya makapakita sa presensiya sa Diyos aron itanyag ang bili, o merito, sa iyang halad lukat ngadto sa mga kamot sa balaang hustisya.

Gitapos sa apostol kining bahina sa iyang argumento nga nag-ingon: “Apan karon si Kristo nabanhaw gikan sa mga patay, ug nahimong unang mga bunga kanila nga nangatulog. Kay sanglit pinaagi sa tawo [si Adan] miabut ang kamatayon, pinaagi sa tawo [si Jesus] miabot usab ang pagkabanhaw sa mga patay. (bersikulo 20-22). Ang pagkabanhaw mahitabo sumala sa gitakdang plano, si Pablo mipadayon: “Ang matag usa sa iyang hustong hanay, usa ka unang-bunga nga Kristo, unya sila nga iya ni Kristo sa iyang presensiya.” (bersikulo 23) Ang Kristo nagkahulogan ug dinihogan, ug ang apostol nag-ingon nga ang dinihogang mga sumusunod ni Jesus mao ang unang banhawon. Makataronganon kini ug makataronganon tungod kay sila makig-uban kang Jesus sa gingharian ingong mga hari ug mga pari. (Mateo 19:28, 29; Pinadayag 20:6). Unya ang mga sakop sa gingharian, ang tanan nga anaa sa ilang mga lubnganan, manggula gikan sa lubnganan aron sila makabaton ug kahigayonan sa kinabuhi. Juan 5:28,29

Unodnon nga Lawas ug Espirituwal nga Lawas

Dayon si Pablo nag-ingon: “Apan ang usa ka tawo moingon, Sa unsang paagi pagabanhawon ang mga patay, ug uban sa unsang lawas sila moabut? ... Ang imong gipugas, dili ang imong gipugas nga lawas nga mogula, kondili ang lugas, tingali kini mao ang trigo, o sa uban nga mga lugas: Apan ang Dios nagahatag niini ug lawas sumala sa iyang gikahimutan, ug sa matag binhi sa iyang kaugalingong lawas. Ang mga mananap, lain ang mga isda, ug lain usab ang mga langgam, ug adunay mga lawas nga langitnon ug mga lawas nga yutan-on; dili madunot: Kini gipugas sa kaulawan; kini gibanhaw sa kaluyahon; 1 Corinto 15:35-44

Niini nga pahayag ni Apostol Pablo daghang mga ilustrasyon ang gigamit, silang tanan nagpunting sa kamatuoran nga sa pagkabanhaw adunay labaw pa sa usa ka matang sa lawas, ilabi na, kadtong adunay lawas nga unod ug kadtong adunay espiritu nga mga lawas. Ang matang sa lawas nga mabatonan sa matag indibiduwal nagdepende sa gipugas sa kamatayon. Ang "kini" nga gihisgutan sa apostol sa bersikulo katloan ug walo mao ang personalidad o kinaiya nga gipalambo sa indibidwal niini nga

kinabuhi. Ang kinabag-an sa katawhan adunay kinaiya nga labing angay alang sa kinabuhi dinhi sa yuta. Busa, sila makabaton ug lawas nga unod. Diha sa gingharian ang yuta mahimong usa ka mahimayaong dapit nga kapuy-an, ug kadtong makakab-ot sa kinabuhing dayon dinhi sa yuta magdayeg sa Diyos sa walay kataposan tungod sa iyang pabor ug panalangin.

Apan, niining panahona, sukad sa Pentekostes, ang pipila nakakat-on sa mas taas nga tagana alang sa kinabuhi nga nahimong posible pinaagi sa dugo ni Jesus. Sa pagtubag sa tawag sa paglakaw sa iyang mga tunob, sila gidapit sa pagbag-o sa ilang mga hunahuna ug mga pagbati gikan sa mga butang sa yuta ug ibutang kini sa mga butang sa espiritu. (Roma 12:1, 2; Colosas 3:1-3). Kini sila, sa panahon sa ilang Kristohanong paglakaw, nagbag-o sa ilang mga hunahuna pinaagi sa pagtuon sa Pulong sa Diyos. Ang paggamit sa mga baruganan niini sa ilang mga kinabuhi ngadto sa punto nga sila makapalambo og espirituhanong hunahuna, nga mao ang kinaiya nga ilang gipugas sa kamatayon, kini makadawat og espiritu nga lawas sa pagkabanhaw.

Gitapos sa apostol ang iyang pagpatin-aw bahin sa pagkabanhaw pinaagi sa pag-ingon nga kadtong

banhawon ngadto sa espiritung kinaiyahan gihatagan ug imortalidad. "Kay kining madunoton kinahanglan masul-oban sa pagkadili-madunoton, ug kini nga mamalatyon kinahanglan masul-oban sa pagka-imortal. Busa sa diha nga kining madunoton masul-oban sa pagkadili-madunoton, ug kining mamalatyon masul-oban sa pagka-imortal, unya matuman ang pulong nga nahisulat, Ang kamatayon gilamoy sa kadaugan." (1 Corinto 15:53, 54). Ang hunahuna sa teksto mao nga sa diha nga ang buhat sa karon nga kapanahonan mahuman na ug ang tanan nga mahimong diosnon nga kinaiya mabanhaw na, unya ang tagna sa Isaias 25:6-10, nga gikutlo ni Pablo sa bahin, matuman. Kini usa ka panagna sa gingharian ug sa mga panalangin nga modagayday ngadto sa kaliwatan sa tawo kon sila mahibalik gikan sa abog sa yuta sa pagkabanhaw.

"Siya [Dios] molamoy sa kamatayon diha sa kadaugan; ug ang Ginoong Dios mopahid sa mga luha gikan sa tanang mga nawong; ug ang pagbadlong sa iyang katawhan iyang pagakuhaon gikan sa tibook nga yuta: kay si Jehova namulong niini. Ug kini igaingon niadtong adlaw: Ania karon, kini mao ang atong Dios; kita nanaghulat kaniya, ug siya magaluwas kanato: kini mao ang Ginoo; kita magahulat kaniya, ug kita magakalipay." (Isaias

25:8, 9). Busa, magmaya kita sa kasegurohan sa pagkabanhaw, nga gisulti sa mga propeta, ni Jesus, ug sa matinumanong mga apostoles. Dalaygon ang Dios tungod niini nga pagsabot!

Internasyonal nga mga Pagtuon sa Bibliya

Leksyon para sa Oktubre 5

Ang Propeta sa Dios Nanghulga

Yabeng Bersikulo: “Busa karon usba ang inyong mga dalan ug ang inyong mga buhat, ug tumana ang tingog ni Jehova nga inyong Dios; ug ang Ginoo magabasul kaniya sa kadautan nga iyang gipamulong batok kaninyo.”
Jeremias 26:13

***Pinili nga mga Kasulatan:
Jeremias 1:6-10; 26:8-15***

Ang hugpong sa mga pulong nga "pagsulti sa kamatuoran sa gahum" gipasiugda sa mga Katungod sa Sibil ug mga kalihokan nga kontra-gubat sa tungatunga sa ika-20 nga siglo. Bisan pa, ang konsepto nga gisagop niini, nga nag-awhag sa mga indibidwal sa pagsulti batok sa awtoridad bisan kung kini lisud o peligro, naglungtad na sa liboan ka tuig. Ang ideya masapwan pa gani sa Biblia, ayhan wala sing bisan diin nga mas mapugsanon sangsa sabat

ni Jesus kay Poncio Pilato, nga may awtoridad nga hukman sia sing kamatayon. Nagtubag sa pangutana ni Pilato kang Jesus, "Ikaw ba ang Hari sa mga Judio?" Si Jesus mitubag, "Ang akong gingharian dili niini nga kalibutan. Juan 18:33,36,37

Ang leksyon karon nagpakita sa laing pananglitan sa "pagsulti sa kamatuoran ngadto sa gahum" nga makita sa kinabuhi ni Propeta Jeremias. Gintawag nga mangin manalagna sa bata pa nga edad, ginpasalig ni Jehova si Jeremias nga magapanagna gid sia sa katawhan sang Juda bisan pa ginatawag sia nga pamatan-on. Ang Ginoo miingon, "Ayaw pag-ingon, Ako usa ka bata; kay kang bisan kinsa nga Akong ipadala kanimo, ikaw moadto, ug bisan unsa nga Akong isugo kanimo, ikaw mosulti. ... Tan-awa, Ako nagbutang sa akong mga pulong diha sa imong baba: tan-awa, Ako nagbutang kanimo niining adlaw ibabaw sa mga nasud ug ibabaw sa mga gingharian, sa pagluka ug sa paglumpag ug sa paglaglag ug sa paglumpag, sa pagtukod ug sa pagtanum." Jeremias 1:7, 9, 10

Sa tibuok Bibliya atong makaplagan ang usa ka sumbanan sa pagsalikway sa Israel ug, sa pipila ka kaso, pagpatay sa mga manalagna nga gipadala ni Jehova. Ang mga mensahe nga nag-awhag sa paghinulsol, pasidaan bahin sa paghukom sa Diyos,

pagpadayag sa pagkasalingkapaw ug bakak nga pagkamatarong ug mga panagsumpaki sa popular nga mga tinuohan ug mga buhat maoy igong paghagit sa katawhan sa paghulga sa pinili-sa-kaugalingon nga mga mensahero ni Jehova.

Sa dihang si Jeremias nagtagna batok sa siyudad sa Jerusalem ug sa Templo sa Israel, “niadto ang mga saserdote ug ang mga manalagna misulti sa mga prinsipal ug sa tibuok katawhan, nga nag-ingon, Kining tawhana angay sa kamatayon; kay siya nanagna batok niining siyudara, sumala sa inyong nadungog sa inyong mga igdulungog.” Si Jeremias mitubag, “Buhata kanako ang daw maayo alang kanimo. Apan hibalo sa pagkatinuod, nga kon patyon ninyo ako, kamo sa pagkatinuod magdala ug dugo nga walay sala sa inyong kaugalingon, ug niining siyudara. ... Jeremias 26:11,14,15,24

Hinaot nga ang ehemplo sa misyon ni Jeremias sa “pagsulti sa kamatuoran ngadto sa gahum” mahimong usa ka pagdasig alang sa matag usa kanato nga masaligon nga mosangyaw sa Ebanghelyo kon kini daw dili popular. Ang atong mensahe personal nga gipahayag ni Jesus: “Busa panglakaw kamo ug paghimog mga tinun-an sa tanang kanasoran, nga magabawtismo kanila sa ngalan sa Amahan ug sa Anak ug sa Balaang

Espiritu, nga magatudlo kanila sa pagtuman sa tanan nga akong gisugo kaninyo; ug hibaloí kini: Ako magauban kaninyo kanunay, hangtod sa kataposan sa kapanahonan.” Mateo 28:19,20

Dautan sa Yuta

Yabeng Bersikulo: “Kining butanga akong gisugo kanila, nga nagaingon, Tumana ang akong tingog, ug ako mahimo nga inyong Dios, ug kamo mahimo nga akong katawohan: ug managgawi kamo sa tanang mga dalan nga akong gisugo kaninyo, aron kini mamaayo kaninyo.”

Jeremias 7:23

***Pinili nga Kasulatan:
Jeremias 7:1-11, 21-23***

Ang sugo sa atong Yabeng Bersikulo maoy usa ka mubo nga pagpahayag pag-usab niadtong makita sa Exodo 19:5, Levitico 26:3-12, ug Deuteronomio 5:33. Kong ang Israel magabantay sa mga sugo ni Jehova sila mabuhi ug mouswag sa yuta nga gihatag kanila. Tinuod kini bisan human nabahin ang Israel ngadto sa amihanang mga tribo sa Israel ug sa habagatang mga tribo sa Juda. Ang pagkamasinugtanon mao kanunay ang labing importante nga kinahanglanon sa pakigsaad tali sa Dios ug sa iyang pinili nga katawhan, dili sakripisyo. Kay nahulog na usab sa

pagsimba sa bakak nga mga diyos, ang katawhan sa Juda nangitag luwas gikan sa paghukom ni Jehova pinaagi sa pag-adto sa Templo ug paghalad.

Sa Pinili nga Kasulatan karong adlaw atong mabasa ang pulong ni Jehova nga gisulti pinaagi sa baba ni Jeremias, nga nag-ingon nga ang pagkamasinugtanon labaw kay sa halad sa Templo: “Pamati sa pulong ni Jehova, kamong tanang katawhan sa Juda nga moanhi niining mga ganghaana aron sa pagsimba sa Ginoo. Ang templo sa Ginoo, ang templo sa Ginoo, ang templo sa Ginoo, kon magbag-o gayod kamo sa inyong mga dalan ug sa inyong mga binuhatan ug makiglabot sa usag usa nga matarong, kon dili ninyo daogdaogon ang langyaw, ang ilo o ang biyuda ug dili kamo mag-ula ug dugo nga inosente niining dapita, ug kon dili kamo mosunod sa ubang mga diyos sa inyong kaugalingong kadaotan, nan tugotan ko kamo nga magpuyo niining dapita, ug ang inyong mga kaliwat hangtod sa hangtod Malimbongon ba kamo nga mga pulong nga walay pulos. Jeremias 7:2-11

Kining gamhanang mga pulong nagpakita nga walay relihiyosong mga selebrasyon o mga halad sa Templo ang makahatag ug kaayohan kon dili usbon sa Juda ang ilang daotang mga paagi. Walay usa nga makaangkon og interes sa walay bayad nga

kaluwasan samtang nagpraktis sa nahibal-an nga sala o nagkinabuhi sa pagpasagad sa giila nga katungdanan. Kini mao ang kadautan sa gingharian sa Juda nga gipamulong ni Jeremias batok kaniya. Naghunahuna sila nga ang Templo nga ilang gipasipalahan mahimong ilang panalipod pinaagi sa pagmantala, "Kini mao ang templo sa Ginoo!"

Kini nga pasidaan batok sa pag-angkon sa pabor sa Diyos nga walay pagsunod sa iyang Pulong tinuod karon sama sa panahon ni Jeremias. Dili kita makapuyo og unom ka adlaw sa pagkadili-masinugtanon kada semana ug dayon moangkon sa kaluwasan sa Igpapahulay sa usa ka bilding sa simbahan, moingon nga si Kristo anaa aron sa pagluwas. "Magpadayon ba kita sa pagpakasala, aron ang grasya modagaya? Itugot sa Dios," miingon si Pablo. (Roma 6:1, 2). Ang krus ni Kristo, uban sa sinsero nga mga paningkamot sa pagtuman, nahimong labing epektibo nga tambal sa maong makahilo nga mga pagbati. Ang Anak sa Dios mihatag sa iyang kaugalingon alang sa atong mga kalapasan aron sa pagpakita sa kahalangdon sa diosnong balaod, apan usab sa kadautan sa sala. (Roma 7:13). Dili gayod nato hunahunaon nga kita makabuhay ug daotan nga walay sangpotanan.

Usa ka Bag-ong Pakigsaad nga Gisaad

Yabeng Bersikulo: “Kini mao ang pakigsaad nga akong himoon uban sa balay ni Israel; Human niadtong mga adlaw, nag-ingon ang Ginoo, ibutang ko ang akong balaod sa ilang sulod nga mga bahin, ug isulat ko kini sa ilang mga kasingkasing; ug ako mahimong ilang Diyos, ug sila mahimong akong katawhan.”
Jeremias 31:33

***Pinili nga Kasulatan:
Jeremias 31:27-34***

Human maluwas gikan sa pagkaulipon sa Ehipto, ang Dios misaad nga ang Israel mahimong “usa ka talagsaon nga bahandi ... labaw sa tanang katawhan,” “usa ka gingharian sa mga pari, ug usa ka balaan nga nasud,” kon sila motuman sa iyang tingog ug motuman sa iyang pakigsaad. (Exodo 19:5, 6). Sa pagkadungog niini nga mga pulong, “ang tanang mga tawo nanagdungan sa pagtubag, ug miingon, Ang tanan nga gisulti ni Jehova among

pagabuhaton. Ug giuli ni Moises ang mga pulong sa katawohan ngadto kang Jehova.” bersikulo 8

Bisan pa sa pagsaad sa pagtuman sa ilang pakigsaad, ang katawhan sa Israel balik-balik nga naglapas sa ilang panaad. Isip resulta sa ilang pagkadili-masinugtanon, sa atong leksyon si Jeremias nakigsulti sa mga balay sa Israel ug Juda sa usa ka Bag-ong Pakigsaad nga pagatukuron sa umaabot. (Jeremias 31:31). Kini nga kasabotan mas labaw pa kay sa una, kay ang Diyos isulat kini sa ilang kasingkasing imbes sa mga papan nga bato. Gipasabut ni Apostol Pablo ang katuyoan sa orihinal nga pakigsaad—“ang balaod” dili ang paghatag og kaluwasan, apan usa ka temporaryo nga sukdanan nga gidesinyo sa paggiya sa mga tawo ngadto sa katapusang kaluwasan nga makaplakan pinaagi sa hugot nga pagtuo kang Jesukristo.

"Nan, ang balaod ba supak sa mga saad sa Dios? Sa pagkatinuod dili! Kay kon ang balaod gihatag pa nga makahatag ug kinabuhi, nan ang pagkamatarung sa pagkatinuod pinaagi sa balaod. Apan ang Kasulatan nagbilanggo sa tanang butang ilalom sa sala, aron ang saad pinaagi sa pagtuo kang Jesu-Kristo ikahatag ngadto kanila nga mituo. Karon sa wala pa moabot ang pagtuo, kita gibihag ilalom sa balaod, gibilanggo hangtod sa pag-abot sa atong

pagtuo. aron kita pagamatarungon pinaagi sa pagtoo.” Galacia 3:21-24

Kining Bag-ong Pakigsaad nga gitagna ni Jeremias magkinahanglan ug usa ka tigpataliwala sa pagpasig-uli sa panagbulag tali sa Dios ug sa Israel tungod sa pagkadili-masinugtanon. Si Moises mao ang tigpataliwala sa orihinal nga pakigsaad, apan ang Dios naghatag sa iyang bugtong nga anak, si Jesus, aron mahimong mas maayong tigpataliwala niining bag-o ug mas maayo nga pakigsaad. (Deuteronomio 18:15-19; Buhat 3:22, 23; 1 Timoteo 2:5). Ang Bag-ong Kasabotan una nga mahiuban sa Israel apan sa katapusan maglakip sa tanan nga katawhan sa panahon sa usa ka libo ka tuig nga gingharian ni Kristo. (Pinadayag 22:17; 20:6). Nagkinahanglan kini og pagkamasinugtanon sa matag tawo nga mopahimulos sa tanyag sa kinabuhi sa Bag-ong Kasabotan.

Niining panahona karon ang Dios nagtawag sa usa ka katawhan aron mahimong pangasaw-onon ni Kristo alang sa katuyoan sa pagpanalangin sa tanang katawhan sa Mesiyanikong gingharian. "Tungod sa grasya nangaluwas kamo. Ug gibanhaw kita sa Dios uban kang Kristo ug gipalingkod kita uban kaniya sa langitnong mga gingharian diha kang Kristo Jesus, aron nga sa umaabot nga mga katuigan

ikapakita niya ang dili hitupngan nga mga bahandi sa iyang grasya, nga gipakita sa iyang kaayo kanato diha kang Kristo Jesus." (Efeso 2:5-7). Ang pag-uswag sa klase sa simbahan wala gihimo ubos sa Bag-ong Kasabotan uban sa tabang sa usa ka tigpataliwala. Hinoon, si Apostol Juan misulti kanato, "kami adunay manlalaban [maghuhupay o magtatabang, dili tigpataliwala] uban sa Amahan, si Jesukristo ang matarung." 1 Juan 2:1

Magmatinud-anon kita sa atong paglaum sa pagdala sa tibuok kaliwatan sa tawo balik ngadto sa panag-uyon uban sa Langitnong Amahan pinaagi sa Bag-ong Pakigsaad. Pinadayag 21:1-5

Gitagna sa Pagbawi

Yabeng Bersikulo: “Sa mga siyudad sa kabukiran, sa mga siyudad sa walog, ug sa mga siyudad sa habagatan, ug sa yuta sa Benjamin, ug sa mga dapit palibot sa Jerusalem, ug sa mga siyudad sa Juda, ang mga panon moagi pag-usab ilalom sa mga kamot sa usa nga nagsulti kanila, nag-ingon ang Ginoo.”
Jeremias 33:13

Pinili nga Kasulatan:
Jeremias 33:1-13

Ang Yabeng Bersikulo karong adlaw nagtumong sa relasyon ni Jehova sa nasod sa Israel, ang iyang piniling katawhan. Ang Israel misaad sa pagpabilin nga masinugtanon ubos sa usa ka pakigsaad sa mga balaod ug mga ordinansa baylo sa diosnong pag-atiman ug panalangin. Giatiman sila sa Diyos sama sa usa ka magbalantay nga nag-atiman sa iyang panon. Si David misulat, “Ang Ginoo mao ang akong magbalantay, siya naghatag kanako sa tanan nga akong gikinahanglan.” (Salmo 23:1). Si Propeta Isaias nagpahayag niining samang relasyon tali sa Maglalalang ug sa iyang piniling katawhan: “Siya

nag-atiman sa iyang panon sama sa usa ka magbalantay, iyang gitigom ang mga nating karnero diha sa iyang mga bukton. Isaias 40:11

Ang mga problema sa Israel kasagarang mitubogikan sa mga magbalantay nga gitudlo sa Diyos nga nagsentro sa kaugalingon: “Ingon nga ako buhi, nag-ingon ang Soberanong Ginoo, inyong gibaayan ang akong panon ug gipasagdan sila nga atakehon sa tanang ihalas nga mananap. Ezequiel 34:8

Apan, dili tanang magbalantay sa Israel ang wala magtagad sa mga instruksiyon ni Jehova. Daghang mga propeta ang matinud-anon sa pagsulti sa mga tawo nga ang Dios usa ka adlaw magpadala ug usa ka magbalantay nga motukod pag-usab sa dapit sa Israel sa makausa pa taliwala sa tanang mga nasud. “Unya ako magtudlo ibabaw kanila ug usa ka magbalantay ug siya magapakaon kanila, usa ka magmamando sama sa akong alagad nga si David; siya magapakaon kanila ug mahimong ilang magbalantay.” Ezequiel 34:23

Ang matinumang mga Israelinhon nga nagtagad sa mga mensahero sa Diyos nahibalo nga si David naghulagway sa umaabot nga Mesiyas. Si Maria, ang inahan ni Jesus, daling nakasabot sa dihang ang usa ka manulonda mitungha sa iyang atubangan

uban ang balita nga siya manganak ug usa ka espesyal nga bata: “Ikaw manamkon ug manganak ug usa ka anak nga lalaki, ug siya pagatawgon mo nga Jesus. Siya mahimong daku ug pagatawgon nga Anak sa Labing Hataas. Lucas 1:31,32

Ang pulong nga "nagsulti" sa atong Yabeng Bersikulo nagpasabot ug numero. Ang mensahe ni Jeremias mao nga ang Israel, bisan tuod sila nakasala ug dako, pagaisipon pag-usab ingong mga karnero ni Jehova. Si Pablo nag-ingon nga ang Ebanghelyo “una sa Hudiyo, ug usab sa Grego [Hentil].” (Roma 1:16). Kini nga bersikulo, uban sa uban sama sa Mga Buhat 13:46 ug Roma 11:25,26, nagpasiugda sa kamatuoran nga ang plano sa Dios alang sa kaluwasan naglakip sa usa ka prayoridad alang sa mga Judio, tungod kay sila ang unang nakadawat sa balaang mga saad ug pakigsaad. Apan, dili sila mga karnero ni Jesus nga iyang gihisgotan sa Juan kapitulo 10.

Sa pagtubag sa ilang pangutana kon siya ba ang Mesiyas, si Jesus miingon, "Gisultihan ko kamo, apan wala kamo motoo. Ang mga buhat nga akong ginabuhat sa ngalan sa akong Amahan nagpamatuod mahitungod kanako, apan dili kamo motoo tungod kay kamo dili akong mga karnero. Ang akong mga karnero mamati sa akong tingog; Ako

nakaila kanila, ug sila nagsunod kanako. adunay
makaagaw kanila gikan sa kamot sa akong
Amahan.” Juan 10:24-29

Gideon, Jepte, ug Samson

“Sa dihang ang Ginoo nagpatindog kanila ug mga maghuhukom, unya ang Ginoo nag-uban sa maghuhukom, ug nagluwas kanila gikan sa kamot sa ilang mga kaaway sa tanang mga adlaw sa maghuhukom.”

Maghuhukom 2:18

Sulod sa pipila ka siglo human sa kamatayon ni Josue walay tinong mga kahikayan sa gobyerno sa Israel. Ang rekord mao nga niining panahona ang tanan mibuhat sa daw “matarong sa iyang kaugalingong mga mata.” (Numeros 33:52-56; Hukom 21:25). Sa kadaghanang bahin ang kiling maoy ngadto sa pagkadili-matarong ug pagsimba sa bakak nga mga diyos. Ingon nga silot sa ilang dautang mga dalan, ang Dios mitugot sa mga Israelita nga daugdaugon sa ilang mga kaaway, nga wala nila bug-os papahawaa sa yuta sa Canaan ingon sa iyang gisugo. (Maghuhukom 2:13-15). “Bisan pa niana ang Ginoo nagpatindog ug mga maghuhukom, nga nagluwas kanila gikan sa kamot niadtong nangaagaw kanila.” (bersikulo 16). Niining artikulo, atong susihon ang kinabuhi sa tulo ka

matinumanong maghuhukom—si Gideon, Jepte, ug Samson.

Si Gideon mao ang ikalima nga maghuhukom sa Israel. Sa unang paghisgot siya giduaw sa usa ka manulonda samtang naggiok sa “trigo sa pug-anan sa bino, aron itago kini gikan sa mga Midianhon,” kinsa nagdaogdaog sa Israel sulod sa pito ka tuig. Ang anghel miingon kang Gideon, “Ang Ginoo nag-uban kanimo, ikaw nga gamhanang tawo sa kaisog.” (Maghuhukom 6:11, 12). Ang tubag ni Gideon sa manulonda dili kaayo madasigon. Lisud alang kaniya ang pagtan-aw kon sa unsang paagi, ubos sa mga kahimtang, maingon nga ang Ginoo nag-uban kaniya, o, sa pagkatinuod, uban ni bisan kinsa sa mga Israelita. Nangutana siya sa anghel, “Kon ang Ginoo nag-uban kanato, nganong nahitabo man kanato kining tanan? ug hain na man ang tanan niyang mga milagro nga gisulti kanato sa atong mga katigulangan, nga nag-ingon, “Dili ba gikuha man kita ni Jehova gikan sa Ehipto? bersikulo 13

Kini nga tubag wala magpasabot nga si Gideon nagduhaduha sa pagpahayag sa manulonda, apan lagmit kini maoy paagi lamang niya sa pagkuhag dugang impormasyon. Nangatarongan si Gideon nga kon ang Diyos mohimog mga milagro sa miagi aron luwason ang iyang katawhan, kinahanglang

makahimo siya pag-usab, ug gusto niya nga makasalig nga ingon niini ang mahitabo. Ang Ginoo mitubag kang Gideon pinaagi sa anghel: “Lakaw pinaagi niining imong kusog, ug luwason mo ang Israel gikan sa kamot sa mga Madianhon: wala ba ko ikaw gipadala?” Kini nga pasalig wala makapakombinsir kang Gideon, kay siya mitubag, “Unsaon ko pagluwas sa Israel? tan-awa, ang akong banay kabus sa Manases, ug ako mao ang labing ubos sa balay sa akong amahan.” bersikulo 14,15

Dinhi gipakita ni Gideon ang kinaiya nga pagpaubos nga naangkon sa tanan nga gigamit sa Ginoo sa iyang pag-alagad. Ang iyang pamilya kabus, ug dayag nga ang mga sirkumstansya ingon niana nga si Gideon gipabati nga siya walay bili sa pamilya, busa ang iyang katingala ug pagduha-duha sa diha nga ang Ginoo mipakita kaniya nga iyang gipili alang sa usa ka manluluwas sa iyang katawhan. Gipasalig sa Diyos kining mapainubsanong tawo, nga nag-ingon kaniya, “Sa pagkatinuod ako magauban kanimo, ug imong patyon ang mga Midianhon ingong usa ka tawo.” (Maghuhukom 6:16). Sa dihang gipasaligan sa Ginoo, “Sa pagkatinuod ako magauban kanimo,” bisan ang labing mapainubsanon ug labing huyang sa mga tawo mahimong maisug ug maisugon kon sila adunay hugot nga pagtuo diha kaniya, apan ang pagtuo ni

Gideon nagkinahanglan og pagpalig-on. Wala siya magduhaduha sa Ginoo, apan gusto niya nga makasiguro nga ang Dios sa Israel ang nakigsulti kaniya; Busa siya mitubag pag-usab, "Kon karon nakakaplag ako ug grasya sa imong mga mata, nan ipakita kanako ang usa ka ilhanan nga ikaw gayud ang nakigsulti kanako." bersikulo 17

Dayon gihangyo ni Gideon ang anghel sa Ginoo nga dili mobiya "hangtud nga ako moanha kanimo, ug magdala sa akong gasa, ug ibutang kini sa imong atubangan." Ang mensahero misaad nga magpabilin. "Si Gideon misulod, ug nag-andam ug usa ka nating kanding [usa ka nating kanding], ug mga tinapay nga walay lebadura sa usa ka epha nga harina: ang unod iyang gibutang sa usa ka bukag, ug iyang gisulod ang sabaw sa usa ka kolon, ug iyang gidala kini ngadto kaniya sa ilalum sa kahoy nga encina, ug gihalad kini." (bersikulo 18,19). Unya ang mensahero sa Diyos miingon kang Gideon: "Kuhaa ang unod ug ang mga tinapay nga walay lebadura, ug ibutang kini sa ibabaw niining bato, ug ibubo ang sabaw. Ug gibuhat niya kini. Unya ang manolonda ni Jehova mibutang sa tumoy sa sungkod nga diha sa iyang kamot, ug mihikap sa unod ug sa mga tinapay nga walay lebadura, ug dihay miulbo nga kalayo

gikan sa bato, ug miut-ut sa tinapay nga walay levadura. sa iyang panan-aw.” bersikulo 20,21

Ang anghel sa Ginoo nagpakita kang Gideon sa dagway sa tawo. Ang milagroso nga pagpadayag sa diosnon nga gahum ug ang kalit nga pagkahanaw sa langitnong mensahero nakapaamgo ni Gideon kang kinsa siya nakigsulti. Unya siya miingon, "Alaut, Oh Ginoong Jehova! bersikulo 22,23

Gilaglag ang Pagsimba kang Baal

Karon nga si Gideon nasiguro nga ang panalangin sa Ginoo anaa kaniya, andam na siya sa pagpadayon sa tahas sa pagpalingkawas sa mga Israelita gikan sa mga Midianhon. Usa ka kinahanglanon nga pagpangandam alang niini mao ang paglaglag sa pagsimba kang Baal sa yuta. Kini maoy usa ka mabug-at nga pagsulay kang Gideon, kay ang iyang kaugalingong amahan nagtukod ug usa ka halaran alang niining pagano nga pagsimba.

Ang anghel sa Ginoo miingon kaniya, “Kuhaa ang nati nga baka sa imong amahan, bisan ang ikaduhang torong baka nga pito ka tuig ang kagulangan, ug gub-a ang halaran ni Baal nga iya sa imong amahan, ug putla ang Ashera [sagrado nga mga kahoy nga gigamit sa pagsimba sa mga idolo] nga tupad niini: Ug pagtukod ug usa ka halaran alang

kang Jehova nga imong Dios sa ibabaw niining batoha, sa han-ay nga dapit, ug kuhaa ang ikaduhang torong baka, ug kuhaa ang ikaduhang torong baka. Maghuhukom 6:25,26

Gituman ni Gideon kini nga mga instruksiyon. Iyang gigamit ang tabang sa napulo sa iyang mga sulugoon “ug mibuhat sumala sa gisulti sa Ginoo ngadto kaniya.” Gituman niya ang mga instruksyon sa gabii tungod kay nahadlok siya sa reaksyon sa panimalay sa iyang amahan ug naghunahuna nga labing maayo nga makompleto ang aksyon sa dili pa nila kini madiskobrehan. Wala gintamay ni Gideon ang masingki nga reaksyon sang mga sumilimba ni Baal. Sa dihang nahibaloan sa “mga tawo sa siyudad” ang nahitabo ug nga si Gideon ang responsable, sila mihangyo nga siya mamatay. bersikulo 27-30

Ila kining gipangayo sa amahan ni Gideon, si Joas. Bisan pa niana, si Joas, bisan pa nga iyang gitukod ang halaran ni Baal ug ang kakahoyan nga gigun-ob sa iyang anak nga lalake, mitubag niadtong nangayo sa kinabuhi ni Gideon, "Mangaliyupo ba kamo alang kang Baal? Iuwason ba ninyo siya? Siya nga mangaliyupo alang kaniya, ipapatay siya samtang buntag pa: kon siya usa ka dios, pasagdi siya nga mangaliyupo alang sa iyang kaugalingon, tungod kay

ang usa mipukan sa iyang halaran." Maghuhukom 6:31

Dayag nga si Joas nakadayeg sa kamatuoran nga si Baal wala makapugong sa paglaglag sa iyang kaugalingong halaran. Sa maalamon nga paagi ang iyang mga simpatiya nagalihok ngadto kang Gideon, ug ang iyang pagsalig sa Dios sa Israel mitubo. "Nianang adlaw," si Joash nagtawag sa iyang anak nga "Jerubaal [Hebreohanon: pasagdi nga si Baal makiglalis], nga nagaingon, Paataki si Baal batok kaniya, tungod kay iyang gigun-ob ang iyang halaran." bersikulo 32

Usa ka Army Nagtipon

Usa ka hinanaling krisis naugmad. Ang talaan mao nga "unya ang tanang mga Madianhon ug ang mga Amalekanhon ug ang mga anak sa silangan nanagkatigum, ug nangadto sila, ug nanagpahaluna sa walog sa Jezreel. Apan ang Espiritu ni Jehova mikunsad kang Gideon." Siya mihuyop ug trumpeta, ug ang mga tawo sa panimalay sa iyang amahan nagtigom ngadto kaniya. Nagpadala usab siya ug mga mensahero "sa tibuok Manases; nga nagtigom usab sunod kaniya: ug nagpadala siya ug mga mensahero ngadto kang Aser, ug ngadto kang Zabulon, ug ngadto sa Neptali; ug sila mitungas sa

pagsugat kanila.” (bersikulo 33-35). Madasig nga nag-uswag ang mga butang, kag wala madugay nakita ni Gideon ang iya kaugalingon nga napalibutan sang isa ka hangaway nga handa sa pagsunod sa iya pagpanguna sa pagsalakay sa mga kaaway sang Israel. Alang sa usa nga giisip nga labing ubos diha sa balay sa iyang amahan, kini lagmit usa ka hilabihan ka bug-at nga kausaban sa mga panghitabo alang kang Gideon; ug dili ikatingala nga gibati niya ang panginahanglan sa dugang nga kasigurohan gikan sa Ginoo.

“Si Gideon miingon sa Dios, Kong ikaw magaluwas sa Israel pinaagi sa akong kamot, ingon sa imong giingon, Ania karon, ako magabutang ug usa ka balhibo sa carnero diha sa salog; ug kon ang tun-og anaa sa ibabaw sa balhibo lamang, ug kini uga sa ibabaw sa tibook nga yuta libut niini, nan ako makaila nga ikaw magaluwas sa Israel pinaagi sa akong kamot, sumala sa imong giingon.” (bersikulo 36,37). Ang Ginoo mapailubon kang Gideon ug mituman sa iyang hangyo. Pagkasunod buntag, sa dihang iyang gisusi ang balhibo sa karnero, kini nahumod pag-ayo, nga adunay sulod, ingon sa giingon sa rekord, “usa ka panaksan nga puno sa tubig,” samtang ang yuta sa palibot niini mala. Kini unta makapakombinsir kaayo, apan si Gideon wala gihapon matagbaw sa

hingpit. Aron masiguro nga doble, iyang gibaliktad ang mga kondisyon, nga naghangyo sa Ginoo sa ikaduhang pagsulay nga tugotan ang balhibo sa karnero nga magpabilin nga uga ug ang yamog mahulog sa palibot nga yuta.

Nakaamgo si Gideon nga daghan kaayo ang iyang gipangayo, ug siya miingon sa Dios, “Dili unta mosilaub ang imong kasuko batok kanako, ug ako mamulong niining makausa ra.” Sa makausa pa ang Ginoo mipasidungog sa hangyo ni Gideon, “kay kini uga sa ibabaw sa balhibo lamang, ug dihay yamog sa ibabaw sa tibuok yuta.” (bersikulo 39,40). Si Gideon, angayng hinumdoman, nagkinabuhi sa usa ka panahon sa kasaysayan sa Israel sa dihang ang nasod naanod ngadto sa idolatriya, ug sulod sa mga katuigan sila gidaugdaog sa ilang mga kaaway. Siya adunay gamay o wala sa paagi sa personal nga kasinatian o obserbasyon diin ang iyang hugot nga pagtuo sa Ginoo makasalig. Sama ni Moises human sa iyang kap-atan ka tuig sa Midian, si Gideon nagkinahanglan og kasiguroan sa lain-laing mga paagi nga siya gitawag sa pagluwas sa iyang katawhan.

Kini mao ang kakulang sa pagsalig sa kaugalingon nga nakapahimo sa Ginoo sa paggamit ni Gideon sa kahibulongan kaayo. Hinoon, adunay laing leksyon

nga gusto sa Ginoo nga iyang makat-unan, nga mao nga dili siya magsalig sa kalig-on sa mga numero. Gisultihan siya sa Dios nga ang kasundalohan nga iyang gitigom hilabihan ka daghan. “Ang katawohan nga uban kanimo daghan ra kaayo alang kanako aron sa pagtugyan sa mga Madianhon ngadto sa ilang mga kamot, tingali unya ang Israel magapasigarbo sa ilang kaugalingon batok kanako, nga magaingon, Ang akong kaugalingong kamot maoy nagluwas kanako.” Maghuhukom 7:2

Ang orihinal nga gidak-on sa boluntaryong kasundalohan nga nagbutang sa ilang kaugalingon sa pagbuot ni Gideon kay katloan ug duha ka libo. Ubos sa mga instruksyon sa Ginoo gisultihan niya ang iyang mga tawo nga bisan kinsa taliwala kanila nga nahadlok kinahanglan nga mobalik sa ilang mga panimalay. “Ug dihay namalik sa mga katawhan kaluhaan ug duha ka libo; ug dihay nahibilin nga napulo ka libo.” (bersikulo 3). Unya ang Ginoo miingon kang Gideon, ““Daghan pa kaayo ang mga tawo. Dad-a sila ngadto sa tubig, ug pakunhoran ko sila didto alang kanimo. Kon ako moingon, ‘Kini siya mouban kanimo,’ siya moadto; apan kon moingon ako, ‘Kini siya dili mouban kanimo,’ dili siya mouban.” bersikulo 4

Simple ra ang pagsulay. Ilain kadtong nagtilap sa tubig pinaagi sa ilang mga dila sama sa paglapdos sa iro gikan niadtong nagluhod aron moinom.” Tulo ka gatus lamang gikan sa napulo ka libo ang mitilap sa tubig, “nagbutang sa ilang kamot sa ilang mga baba,” ug sa ingon nakabantay nga maisugon samtang sila nag-inum niining tulo ka gatus mao ang naglangkob sa tibuok kasundalohan nga pagapangulohan ni Gideon batok sa mga bersikulo 5-7

Dugang Gipalig-on

Usa ka dako kaayong kasundalohan sa mga kaaway sa Israel nagkampo sa walog sa Jezreel. Walay duhaduha nga si Gideon nagkinahanglan ug dugang pasalig nga ang maong han-ay sa armadong kusog mapildi sa tulo ka gatus lamang ka tawo. “Nianang gabhiona” ang Ginoo misugo kang Gideon nga dad-on uban kaniya si Phura, ang iyang sulugoon, ngadto sa kampo sa mga Midianhon, “ug ikaw makadungog sa ilang isulti.” Gisultihan siya sa Ginoo nga ang iyang nadungog makahatag kaniyag kaisog alang sa pag-atake nga himoon unya. bersikulo 9-11

Kini nga pagduaw sa laray sa mga Midianhon gihimo sa gabii, ug wala mabantayi sa ilang mga magbalantay. “Miabot si Gideon sa dihang ang usa

ka tawo nagsulti sa iyang damgo ngadto sa iyang higala. Nagdamgo ako, nag-ingon siya. Usa ka lingin nga pan nga sebada ang nahulog ngadto sa kampo sa mga Midianhon, ug gibunalan ang tolda sa hilabihan nga kusog nga ang tolda nabali ug nalumpag. (bersikulo 13,14). Ang pagkadungog sa asoy niini nga damgo ug sa interpretasyon niini naghatag kang Gideon ug pasalig nga iyang gikinahanglan nga ang gamayng pundok sa tulo ka gatos nga gipili sa Diyos nga mahimong iyang kasundalohan makapildi gayod sa mga Midianhon. Mibalik siya sa iyang mga sundalo, ug siya miingon, "Tindog; kay ang Ginoo nagtugyan nganha sa imong kamot sa panon sa Madian." bersikulo 15

Ang tulo ka gatos ka sundalo ni Gideon wala hatagi ug hinagiban, apan karon gihatagan niya ang matag usa ug usa ka trumpeta, usa ka tibod nga yuta, ug usa ka lampara, o sulo, nga ibutang sa sulod sa tibod. Kaduhaduhaan nga ang bisan unsang ubang kasundalohan sa kasaysayan sa katawhan nasangkapan sa ingon. Bisan tuod ang rekord wala mag-ingon sa ingon, adunay gamay nga pagduhaduha nga ang paagi ni Gideon sa pagpakig-away ug plano sa pag-atake gimando sa Ginoo. Nagsangkap kanila sa ilang mga hinagiban, gibahin ni Gideon ang iyang kasundalohan ngadto sa tulo ka

grupo, nga nagpahimutang kanila sa mga kilid sa kabungtoran nga naglibot sa panon sa Midian nga nagkampo sa walog sa ubos. Si Gideon mipuli sa iyang dapit uban sa usa sa gagmay nga mga pundok. Maghuhukom 7:16

Gisugo niya ang tanan sa pagbuhat sa iyang gibuhad. Sa diha nga iyang huypon ang iyang trumpeta, sila magpatingog sa ila. Dungan nga ilang bungkagon ang mga pitsel, nga gigamit sa pagtago sa ilang mga sulo. Unya sila mosinggit, “Ang espada ni Jehova, ug ni Gideon.” (bersikulo 17,18). Ang Midianhon nga naghubad kaniadto sa damgo sa iyang isigkatawo miingon, “Kini walay lain kondili ang espada ni Gideon.” Lagmit daghan sa mga Midianhon ang nakadungog bahin niini nga damgo ug sa hubad niini; busa inigkadungog nila sa singgit sa tulo ka gatos, siguradong maghunahuna sila nga natuman na ang damgo.

Dayag nga mas daghan ang nalangkit sa estratehiya ni Gideon kay sa makita sa ibabaw. Bisag gamay ang iyang kasundalohan, iyang gipakatap sila sa paagi nga halos malibotan ang kampo sa mga Midianhon. Sa kasagaran ang mga kapitan lamang sa usa ka kasundalohan ang magpatingog ug mga trompeta ug magdalag mga sulo, ug kon ang mga Midianhon makadungog ug tulo ka gatos ka trompeta nga

gipalanog ug makakita ug tulo ka gatos ka nagkidlap-kidlap nga mga sulo nga naglibot kanila sa tanang kiliran siguradong maghatag ug impresyon nga sila giatake sa usa ka dako kaayong kasundalohan. Karon mahimo natong tawgon ang maong estratehiya ingong “psychological warfare.”

Samtang ang totolo ka gatus ang tanan mihuyop sa ilang mga trompeta, nagbuak sa ilang mga tibod, nagkupot sa ilang mga sulo, ug nagsinggit “sa espada ni Jehova, ug ni Gideon,” ang kahadlok ug kalisang mikaylap sa mga laray sa kaaway. “Gibutang sa Ginoo ang espada sa matag tawo batok sa iyang isigkatawo, bisan sa tibuok panon.” (bersikulo 19-22). Samtang nag-ataki ang mga Midianhon sa usag usa sila nangalagiw. Gigukod sa mga Israelinhon, sa kataposan gidakop ug gipatay ang ilang mga prinsipal ug mga hari. (Maghuhukom 7:23-25; 8:1-21). Ang kadaugan sa Israel hingpit.

Si Gideon maoy usa sa pinakaubos ug sa samang higayon labing maayong mga estadista sa Bibliya. Sa diha nga ang anghel sa Ginoo unang nakigsulti kaniya, siya mipasabut nga siya mao ang labing ubos sa balay sa iyang amahan, ug iyang gihuptan kini nga espiritu sa pagpaubos. Nabatian niya ang mga Midianhon nga naggamit sang ekspresyon, “Ang espada ni Gideon,” apang sang ginsugo niya ang iya

diutay nga hangaway nga gamiton ini subong singgit sa inaway, gindugang niya ang ngalan sang Dios, kag gin-una ini: “Ang espada ni Jehova, kag ni Gideon.”

Sa dihang nahuman na ang iyang mga kadaugan, “ang mga tawo sa Israel miingon kang Gideon, Maghari ka kanamo, ikaw, ug ang imong anak, ug ang anak usab sa imong anak: kay ikaw nagluwas kanamo gikan sa kamot sa Madian.” Apan dinhi na usab, ang pagkamapainubsanon ug hustong panglantaw ni Gideon gipakita. Gitubag niya kini nga hangyo, nga nag-ingon, “Dili ako magmando kanimo, ni ang akong anak nga lalaki magmando kanimo: ang Ginoo ang maghari kanimo.” (Maghuhukom 8:22, 23). Sa ingon niini usab kining matinud-anon nga maghuhukom sa Israel mitipig sa Ginoo sa atubangan sa iyang katawhan, nagpasiugda nga pinaagi lamang sa pagkamasulundon ngadto kaniya sila makapaabut nga magpabilin nga gawasnon ug mauswagon.

Ang mga resulta sa panig-ingnan ni Gideon ug matinumang pagkahuhukom milungtad lamang samtang siya buhi. “Sa diha nga si Gideon namatay, ... ang mga anak sa Israel mingbalik pag-usab, ug nakighilawas sunod sa mga Baalim, ug naghimo kang Baal-berith nga ilang dios. Ug ang mga anak sa

Israel wala mahinumdom kang Jehova nga ilang Dios, nga nagluwas kanila gikan sa mga kamot sa tanan nilang mga kaaway sa tanang dapit: Ni nagpakita sila ug kalolot sa balay ni Jerobaal, nga mao si Gideon, sumala sa tanang kaayo nga iyang gipakita sa Israel.” Maghuhukom 8:33-35

Si Jepte ug ang Iyang Anak nga Babaye

Human sa kamatayon ni Gideon ug sa pagkadautan sa iyang anak nga si Abimelech, usa ka serye sa mga maghuhukom ang gipatindog sa Ginoo aron sa pagdumala sa mga kalihokan sa Israel, apan gamay ra o walay kasayuran ang gihatag mahitungod kanila hangtud nga kita makaabut kang Jephte, usa ka anak nga lalaki ni Gilead. Si Jepte gipaila ingong usa ka gamhanang tawo sa kaisog, apan siya gisalikway sa iyang mga igsoong lalaki tungod kay siya anak sa usa ka “dumuloong babaye,” ug siya “mikalagiw gikan sa iyang mga igsoon, ug mipuyo sa yuta sa Tob.” Maghuhukom 11:1-3

Ang katakos ni Jepte ingong usa ka lider ug militarista dayag nga giila bisan niadtong naghunahuna sa ilang kaugalingon nga labaw sa katilingban. Sa dihang ang Israel gidaogdaog pagayo sa mga Ammonhanon, ang mga ansiyano nangita kang Jepte ug nangayo sa iyang tabang, nga

nagsaad kaniya sa pagpangulo sa nasod human niya mapildi ang mga Ammonhanon. Si Jepte nagpanuko nga midawat ug nagmadaogon, sama sa ubang mga heneral sa militar kaniadto sa dihang gipanalanginan sila sa Ginoo. bersikulo 4-32

Apan, ang ngalan ni Jephte prominente sa sagradong talaan dili tungod sa iyang kahanas sa militar, kondili tungod sa usa ka panaad nga iyang gihimo ngadto kang Jehova sa pagpaabut sa kadaugan nga ihatag kaniya pinaagi sa diosnong tabang. Ang panaad mao nga bisan unsa ang unang mogawas sa iyang balay sa iyang pagbalik gikan sa gubat ihalad ngadto sa Ginoo isip halad. bersikulo 30,31

Sa diha nga si Jephte mipauli gikan sa gubat, ang iyang anak nga babaye, ang bugtong anak, mao ang unang migula sa balay aron sa pagsugat kaniya. Ang asoy nag-ingon, "Nahitabo kini, sa diha nga siya nakakita kaniya, nga iyang gigisi ang iyang mga saput, ug miingon, "Alaut, akong anak nga babaye! Gilaglag mo ako sa hingpit! Gidala mo ang kadautan kanako! Kay nanaad ako kang Jehova, ug dili ko na kini mabawi." bersikulo 34,35

Taliwala sa mga halangdon sa Israel, ang paghimo sa usa ka panaad sa atubangan sa Ginoo usa ka seryoso kaayo nga butang. Si Solomon misulat nga

mas maayo nga dili manaad, kay sa manaad ug dili mobayad. (Ecclesiastes 5:4, 5). Si Jepte naghupot niini nga panglantaw; ug samtang ang iyang panaad napamatud-an nga labaw pa ka mahal kay sa iyang gipaabut, nga nakasulod sa ingon nga solemni nga obligasyon, siya wala makakita og paagi sa pag-usab niini. Ang iyang anak nga babaye wala magrebelde. Nasabtan niya ang kahimtang ug mihangyo lamang ug duha ka bulan diin, sumala sa giingon sa rekord, “Mahimo kong motungas ug molugsong sa kabukiran, ug magbakho sa akong pagkaulay, ako ug ang akong mga kauban.” Gihatag ni Jepte kini nga hangyo. Human sa duha ka bulan “siya mibalik sa iyang amahan, nga nagbuhat kaniya sumala sa iyang panaad nga iyang gisaad: ug siya wala makaila ug lalake.” Maghuhukom 11:36-39

Sa kadaghanan gituohan nga si Jepte aktuwal nga naghalad sa iyang anak nga babaye ingong halad, ingong usa ka toro o kanding nga ihalad. Sa pagkatinuod, ang kaswal nga pagbasa sa asoy sa Bibliya mopabor niini nga panglantaw. Apan, ang paghubad sa bersikulo 40 sa pipila ka hubad sa Bibliya daw naghatag ug lahi nga panghunahuna. Kini nagpatin-aw nga ang mga anak nga babaye sa Israel miadto kada tuig “sa pagpakigsulti sa anak nga

babaye ni Jepte, gikan sa Gilead, upat ka adlaw sa usa ka tuig.”

Kini, gipatin-aw sa bersikulo 39, nahimong “usa ka kostumbre sa Israel.” Ang anak nga babaye ni Jepte lagmit nagpabiling buhi, kay kon dili ang mga babaye sa Israel dili makapakigsulti kaniya kada tuig. Sa pagsusi pag-ayo sa rekord, dayag nga ang tinuod nga nahitabo mao nga ang babaye nagpabiling ulay sa tibuok niyang kinabuhi, nga, sa panglantaw sa mga Israelinhon, maoy usa ka dakong sakripisyo nga ipangayo sa amahan kaniya.

Kini nga panghunahuna makita gikan sa rekord. Sa dihang gipatin-aw ni Jepte ang iyang posisyon ngadto sa iyang anak nga babaye, ug siya nangayo ug duha ka bulan nga grasya, wala siya mangayo niining duha ka bulan aron sa pag-andam sa kamatayon, ingon sa gipatin-aw sa pipila ka komentarista, kondili aron sa pagbakho sa iyang pagkaulay. (Maghuhukom 11:37). Sa dihang siya mibalik, ug ang iyang amahan “nagbuhat kaniya sumala sa iyang panaad nga iyang gisaad,” gisaysay nga “wala siya makaila ug lalaki.” Si Jepte maoy usa nga gipangulohan sa “Espiritu sa Ginoo.” (bersikulo 29). Sa ingon, dili unta siya manaad sa paghalad sa iyang anak nga babaye ingong halad, kay gidili kini sa Moisesnong balaod. Deuteronomio 12:29-31

Human sa iyang kadaogan batok sa mga Ammonhanon, nakaplagan ni Jepte nga kinahanglang pahunongon ang pagrebelde sa Epraimnon sulod sa Israel. Ang ilang pagrebelde tungod sa kamatuoran nga ilang giangkong nga si Jepte wala mangayo sa ilang tabang sa pagsakop sa mga Ammonhanon. Ang ilang pangangkong dili tinuod, ug si Jepte malamposong mihunong sa ilang pagrebelde. Wala na sing iban pa nga narekord nahanungod sa kabuhi ni Jefe—lamang nga ang iya panag-on sang paggahom naglawig sing anom ka tuig, kag napatay sia. Maghuhukom 12:1-7

Samson nga Gamhanan

Human sa kamatayon ni Jepte daghan pang mga maghuhukom ang nag-alagad sa nasod sa Israel, apan sila gihisgotan lamang sa rekord. Ang sunod nga maghuhukom nga gihatagan ug prominente mao si Samson, ang anak nga lalaki ni Manoa. Siya gituboy aron mahimong maghuhukom tungod kay, sama sa nahitabo sa miaging mga okasyon, “ang mga anak sa Israel nagbuhat pag-usab ug dautan sa panan-aw ni Jehova.” Ingong silot, “gitugyan sila sa Ginoo ngadto sa kamot sa mga Filistehanon sulod sa kap-atan ka tuig.” Maghuhukom 13:1

Ang inahan ni Samson apuli, ug usa ka anghel mipakita ug mipahibalo kaniya nga siya makabaton ug usa ka anak nga lalaki. Si Manoa, ang iyang bana, wala diha sa dihang kini nahitabo, ug siya nag-ampo nga siya unta makakita usab niini nga bisita, kinsa wala pa mailhi ingong manulonda. Gitugotan kini nga hangyo, ug sa panahon sa pakighinabi sa manolonda, si Manoa naghalad ug usa ka nating kanding nga halad ibabaw sa usa ka bato, ug samtang kini nagdilaab ang manolonda mikayab gikan kanila diha sa siga. Dayon nahibal-an nila nga gibisitahan sila sa usa ka anghel, nga misilsil kanila sa dakong importansya sa Israel sa anak nga matawo kanila. Siya mahimong, ingon sa gipatin-aw sa manulonda, usa nga “mosugod sa pagluwas sa Israel gikan sa kamot sa mga Filistehanon.” bersikulo 2-24

Sa pagsunod sa mga instruksiyon sa Ginoo, sukad sa pagkamasuso wala kiskisan ang ulo ni Samson, kay ang iyang mga ginikanan gisugo nga siya mahimong usa ka tibuok kinabuhi nga Nazareo. Ubos sa mga termino sa Balaod sa mga Judio, ingon nga natala sa Numeros 6:1-21, ang usa ka Nazareo mao ang usa nga nahimulag gikan sa mga tawo ug naghalad lamang sa pag-alagad sa Ginoo, bisan alang sa usa ka limitado nga yugto sa panahon, o alang sa kinabuhi. Usa sa panggawas nga mga

kinaiya sa usa ka Nazareo mao ang iyang wala maputol nga buhok.

Si Samson nailhan tungod sa iyang dakong kusog. Apan, sa samang higayon, sumala sa mga sukdanan sa Bag-ong Tugon, ang iyang personal nga kinabuhi dili angayng daygon. Bisan pa niana, sa iyang kasingkasing dayag nga siya maunongon sa Diyos, mao nga diha sa Basahon sa Mga Hebreohanon siya ginganlan ingong usa sa karaang mga bayani sa pagtuo, sama usab kang Gideon ug Jepte, nga giisip kaniadto. Hebreohanon 11:32

Bisan tuod si Samson minyo, wala madugay nakahimamat siya ug “naghigugma sa usa ka babaye ... kansang ngalan mao si Delila.” (Maghuhukom 16:4). Human siya gipugos, gipadayag niya kang Delila nga ang sekreto sa iyang kusog anaa sa iyang buhok. (bersikulo 15-17). Dili kita magdahum gikan niini nga adunay usa ka misteryosong paagi diin ang kusog midagayday gikan sa iyang buhok ngadto sa iyang lawas. Ang hunahuna ingon og samtang gihuptan niya ang iyang buhok, ang simbolo sa debosyon ngadto sa Dios, gihatagan siya og gahum sa Ginoo aron matuman ang gamhanang mga buhat sa kusog nga natala mahitungod kaniya.

Pagkat-on sa sekreto bahin sa buhok ni Samson, gipahimuslan ni Delila ang higayon, samtang siya natulog, aron ipaputol kini sa usa ka lalaki. Tingali kini dili itugot sa Ginoo kon si Samson wala maglapas sa iyang mga saad sa pagpahinungod ngadto sa Dios sa iyang pagpakigbisug kang Delila. Uban sa iyang buhok nga nawala, ang Ginoo mikuha sa iyang suporta, ug ang mga Filistehanon midakop kang Samson, gilusok ang iyang mga mata, ug gibalhog siya sa bilanggoan. bersikulo 19-21

Tungod kay si Samson, uban sa kusog nga gihatag sa Ginoo, nagsamok sa mga Filistehanon sa dugay nga panahon, sila naghimaya sa kamatuoran nga sila karon nakontrolar na niya. Gisiguro nila nga dili siya makaikyag gikan kanila pinaagi sa paggapos kaniya sa mga talikala nga tumbaga. Aron sa pagsaulog niini nga kadaugan batok sa gamhanang Samson, ang mga ginoo sa mga Filistehanon nagtigum aron sa paghalad ug mga halad ngadto sa ilang dios, si Dagon. bersikulo 23,24

Kini nga panagtigum didto sa ilang pagano nga templo, ug kini usa ka dakung katiguman. “Ang balay napuno sa mga lalaki ug mga babaye; ug ang tanang mga ginoo sa mga Filistehanon atua didto; ug diha sa atop mga tulo ka libo ka mga lalake ug mga babaye, nga nanagtan-aw samtang si Samson

naglingaw-lingaw.” (bersikulo 25-27). Pagkadakong kaulawan alang sa gamhanang Samson!

Nausab dayon ang kahimtang. Ang pagtuo ni Samson nakaluwas. Ang iyang buhok misugod na sa pagtubo pag-usab, ug siya mihangyo sa Ginoo sa pagtabang kaniya sa makausa pa, aron siya makapanimalos sa iyang kaugalingon batok sa mga Filistehanon. Ang asoy sa misunod nahibaloan pagayo. Nagsandig sa iyang kaugalingon taliwala sa duha sa mga haligi nga nagsapnay sa atop sa tinukod, iyang gitukmod sila, “ug ang balay natumpag sa ibabaw sa mga ginoo, ug sa ibabaw sa tibook katawohan nga diha sa sulod. bersikulo 22,28-30

Dinhi pag-usab kinahanglan natong hunahunaon nga ang kusog nga gihatag sa Ginoo mao ang nagpukan sa templo sa mga Filistehanon. Ang tanang pagpahimulos sa kusog sa bahin ni Samson maoy sama ka daghang milagro sama sa pagkaguba sa mga paril sa Jerico o sa pagkabahin sa Pulang Dagat. Kon nganong gipili sa Ginoo nga ipakita ang iyang kusog pinaagi sa usa ka tawo, tingali wala kita mahibalo, gawas nga makatabang kini sa pag-ilustrar nga ang atong Diyos dili gayod limitado sa mga paagi nga iyang magamit sa pagtuman sa iyang mga katuyoan.

Umaabot nga mga Maghuhukom

Si Kristo ug ang iyang matinumanong mga sumusunod sa karon nga panahon mao ang mga maghuhukom nianang umaabot nga panahon sa paghukom. (Binuhatan 17:31; 1 Corinto 6:2). Maingon nga ang Israel nailalom sa pagkaulipon sa iyang mga kaaway tungod sa pagsupak sa balaang balaod, ang tibuok kalibotan naulipon na karon sa sala ug kamatayon—mga Hudiyo ug mga Hentil. Apang, sa gintalana nga tion sang Dios bangonon niya ining mga hukom nga ginhanda sing abanse para sa sining daku nga responsibilidad, kag paagi sa ila ang tanan nga handa kag matinumanon sang katawhan maluwas gikan sa kamatayon. Usa kini ka mahimayaong palaaboton!